

**UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PRÁVNICKÁ FAKULTA**

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta: Jan Fousek
Téma práce : Kriminologické a trestněprávní aspekty fenoménu ransomware
Rozsah práce: 61 strana vlastního textu
Datum odevzdání práce: 19. 6. 2019
Vedoucí diplomové práce: doc. JUDr. Tomáš Gřivna, Ph.D.
Oponent: JUDr. Lukáš Bohuslav, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Téma práce lze hodnotit jako vhodné ke zpracování, neboť se jedná o téma relativně nové, aktuální, které nadto není v odborné literatuře zpracováno dostatečným způsobem. O tom, že škodlivý software se v rámci praxe objevuje stále častěji, a to v mnoha rovinách kriminality, pak netřeba nikterak diskutovat.

2. Náročnost tématu na:

- teoretické znalosti – byly potřeba znalosti zejména trestního práva hmotného, kriminologie a ze speciálního oboru, kterým je právo kybernetické bezpečnosti,
- vstupní údaje a jejich zpracování – diplomant vyhledal vzhledem k tématu dostatečné množství informací, které následně vhodně zpracoval,
- použité metody – odpovídající tématu.

3. Formální a systematické členění práce:

- v souladu s opatřením děkana č. 17/2017 (čl. 18 až čl. 20 a přílohou č. 2).

4. Vyjádření k práci:

Předložená práce představuje vhodné zpracování zvoleného tématu. Diplomovou práci lze hodnotit jako standardní povahy. Práce je vzhledem k její struktuře spíše popisná, což však v tomto případě není na škodu, a snaží se k modernímu tématu postavit čelem, kdy navíc ji nelze upřít jistý edukativní rozměr. V některých pasážích práce pak uchazeč prezentuje rovněž vlastní úvahy a postoje, které má řádně odůvodněné. Meritum práce lze pak nalézt v kapitole zejména v kapitole třetí, kde se diplomant zabývá předkládanou problematikou jak z kriminologického, tak zejména trestněprávního pohledu. Za přidanou hodnotu práce je možno považovat část druhou.

5. Kritéria hodnocení práce:

- splnění cíle:

Autor v úvodu práce explicitně nestanovil její cíl, ale je možno za něj považovat „zkoumání otázek spojených s ransomware, které by mělo vést k hlubšímu porozumění této problematice pro právní i mimoprávní praxi.“. Vzhledem ke struktuře a zejména obsahu v třetí části předkládané práce jej lze považovat za splněný.

- **samostatnost při zpracování tématu (včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství):**
Diplomant správně cituje jiné autory, z hlediska případného plagiátorství k práci nelze mít dle oponentovi dostupných poznatků připomínky.
- **logická stavba práce:**
Diplomant předložil logicky strukturovanou práci, která je vhodně systematicky členěna. Skládá se ze dvou částí – teoretické a praktické. V části teoretické po úvodní kapitole následuje obecná pojmoslovná kapitola s důrazem na přiblížení samotného pojmu kyberkriminality a pojmu malware včetně jeho jednotlivých aspektů. Třetí kapitolou je pojednání o samotném pojmu ransomware. Autor se zde snaží o hlubší vhled do problematiky včetně historického pohledu. Jádro kapitoly je však tvořeno textem o kriminologických aspektech fenoménu ransomware, ale zejména subkapitolou o trestněprávních aspektech, v rámci níž uchazeč prezentuje jednotlivé trestné činy, resp. skutkové podstaty, které jsou pro tento jev příznačné. V poslední subkapitole se pak kvalifikant správně věnuje některým otázkám trestního procesu. V analytické části uchazeč předkládá statistická data výskytu útoků ransomware a činí prognózu do budoucna. Lze souhlasit se závěrem, že počet registrovaných útoků je mnohem nižší než skutečný počet spáchaných skutků. Poslední kapitolou předložené práce je závěr.
- **práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací:**
Autor užil vzhledem k tématu dostatečné množství zdrojů, cizojazyčná literatura je užita též. V práci jsou užity rovněž elektronické zdroje. Judikatura je v práci uvedena rovněž. Citace jsou standardní a lze je hodnotit jako vyhovující.
- **hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu):**
Diplomant předložil práci, která vhodně popisuje a analyzuje fenomén moderní doby, na které klasické právo je mnohdy krátké, a zařazuje jej do kontextu trestního práva, kde kvalifikuje tato jednání z pohledu zvláštní části trestního zákoníku. Pečlivý a promyšlený přístup k problematice se objevuje zejména v některých subkapitolách kapitoly třetí teoretické části práce a rovněž v analytické části.
- **úprava práce (text, grafy, tabulky):**
Práce je graficky přehledná. Obsahuje grafy a tabulky.
- **jazyková a stylistická úroveň:**
Na velmi dobré úrovni. Práce je čtivá a neobsahuje gramatické chyby.

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě. Doporučuji k obhajobě.

7. Navržený klasifikační stupeň: 1 - 2 (výborně až velmi dobře) v závislosti na ústní obhajobě

8. Otázky k zodpovězení při obhajobě:

- *Vyjádřete se stručně k přílehlavým možnostem, které nabízí trestní řád, za účelem prověřování a vyšetřování útoků způsobených ransomware. Jsou tyto možnosti dostatečné?*

V Praze dne 11. září 2019

JUDr. Lukáš Bohuslav, Ph.D.
oponent práce